

Planarkitekt
Marcus Åberg
0490- 25 40 64
marcus.aberg@vastervik.se

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN **Ändring av del av förslag till ändring och utvidgning av** **stadsplanen för STEGEHOLMSOMRÅDET M.M. i** **VÄSTERVIK**

Västervik, Västerviks kommun, Kalmar län

UNDERSÖKNING

Undersökningen syftar till att identifiera och uppmärksamma eventuella risker och konflikter mellan önskemålen om exploatering och miljö, hälsa eller hushållning av naturresurser. Undersökningen ska utgöra underlag för kommunens beslut om en miljöbedömning ska utföras för detaljplanen. Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken (1998:808) ska kommunen göra en undersökning av behovet av en strategisk miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Kommunen ska bedöma om någon enskild eller flera aspekter tillsammans kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Ju större sannolikheten är för en viss typ av miljöpåverkan, desto större är risken för att planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Exempel på vad betydande miljöpåverkan kan vara är, påverkan på ett Natura2000 -område eller ett riksintresseområde. Bedöms planen inte medföra någon betydande miljöpåverkan hanteras miljöfrågorna inom ramen för detaljplanearbetet. För en plan som kan antas innebära betydande miljöpåverkan ska enligt 6 kap 6 § miljöbalken (1998:808) en strategisk miljöbedömning göras.

Undersökningen ska enligt 6 kap 6 § miljöbalken innebära att kommunen eller myndigheten

1. **identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan och**
2. **samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.**

Undersökningen av betydande miljöpåverkan grundas på en checklista som ger en övergripande bild av planområdets förutsättningar och plangenomförandets eventuella miljöpåverkan. Checklistan sammanfattas i en sammanvägd bedömning om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Bedömningarna som görs är **PRELIMINÄRA** och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs planen.

PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Området ligger sydost om stadskärnan. Området består av strandområde med delvis utfyllnad när befintligt värmeverk byggdes. Järnvägens hamnspår löper parallellt med Strandlinjen och ovan Lucernavägen, och skapades i början av 1900- talet. Funktionen som industri- och hamnområde går tillbaka ända till 1700 talet då stranden närmast staden togs i anspråk för skeppsbyggeri.

Planområdets läge i Västervik.

PLANENS TÄNKBARA EFFEKTER

Exploatören vill förbättra jämnheten i sitt fjärrvärmenät och skapa en hållbar produktion av fjärrvärme för framtiden. Den tekniska lösningen kräver en ackumulatortank som lagrar varmt vatten för att kunna ha en jämnare produktion över dygnet alla timmar.

Akkumulatortanken behöver ha en höjd om 60 meter för att kunna trycksätta och lagra energi till fjärrvärmenätet. Exploatören har höga ambitioner när det kommer till gestaltning av byggnaden. Ett gestaltungsprogram ska tas fram för att säkerställa att byggnaden kan bli ett nytt landmärke för Västervik.

Ändringar i en detaljplan kan göras om ändringen är förenlig med planens syfte. Det är kommunen som avgör om det är lämpligt att använda sig av ändring av detaljplan i varje enskilt fall i enlighet med Plan- och bygglagen 4 kap. 32 §.

Vid ett genomförande av ändringen av detaljplans byggnadshöjd kommer landskapsbilden påverkas och Västervik tillförs ett nytt landmärke. För de närboende kan upplevelsen av en högre byggnad påverka.

NOLLALTERNATIV

Nollalternativet innebär att befintlig detaljplan fortsätter vara gällande. Nollalternativet innebär att sökanden inte har möjlighet att göra den tillbyggnad som krävs för att möta den efterfrågan som deras kunder har. De kan inte gå vidare med sin investering och riskerar att förlora en stor kund.

ALTERNATIVA LOKALISERINGAR

Lokalisering utanför planområdet

Lokalisering utanför planområdet har inte prövats i detta skede. Eftersom en ackumulatortank måste placeras nära värmekällan (Värmeverket) har inga alternativa lokaliseringar prövats. En flytt av hela Värmeverket bedöms orealistiskt och bidra till stora kostnader som inte anses vara försvarbara i nuläget.

Aktuell lokalisering

I förarbetet har flera lokaliseringar diskuterats inom och i anslutning till Värmeverkets fastighet. I den vidare processen kan flera lokalisering diskuteras och i dagsläget är det inte lämpligt att låsa fast en exakt placering i närheten till Värmeverket. Detta behöver studeras närmare med hänseende på störningar i närmiljön men även av landskapsbilden och stadssiluetten.

SAMMANVÄGD BEDÖMNING

Den sammanvägda bedömningen är att en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap 6 § Miljöbalken inte bedöms vara aktuell. Kommunen bedömer att ett genomförande av planen inte kan antas innebära betydande påverkan för miljön, människors hälsa och säkerhet eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Den samlade bedömningen blir att varken en enskild faktor eller faktorernas samlade effekt utgör något behov av en strategisk miljöbedömning.

CHECKLISTA

Checklistan nedan utgör ett underlag för en samlad bedömning av den inverkan planens genomförande kan medföra på miljö, hälsa och hushållningen med mark, vatten och andra naturresurser. Checklistan redovisar också vilka typer av miljöpåverkan som behöver utredas vidare i detaljplanprocessen men som inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan.

Om "ja" på någon av frågorna nedan – planen innebär alltid betydande miljöpåverkan – miljöbedömning skall göras	Ja	Nej
Påverkar planen ett skyddsområde för bevarande av vilda fåglar eller bevarandoområde för bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, så att tillstånd krävs enligt 7 kap 28a § MB?		X
Kommer planen omfatta verksamheter eller åtgärder som anges i 2 § 2 st. Miljöbedömningsförordningen?		X
Avser planen någon anläggning som räknas upp i 4 kap. 34 § 2 st. PBL 2010:900?		X
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? (Sammanfattande ställningstagande utifrån checklistan nedan)		X

1. Riksintresse totalförsvaret

Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.

Bedömning	Ja	Nej
a) Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
b) Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X

Bedöms projektet medföra eller påverkas av några väsentliga hälso- eller miljökonsekvenser vad gäller:

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
1. Måluppfyllelse				
a) Nationella miljömål	X			
b) Regionala miljömål	X			

c) Lokala miljömål	X			Bidrar till en mer hållbar utveckling.
--------------------	---	--	--	--

2. Berörda fysiska planer och program				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Nationella planer	X			
b) Regionala planer	X			
c) Översiktsplan, fördjupad översiktsplan och tätortskarta	X			Översiktsplanen anger att ny bebyggelse i första hand ska lokaliseras i anslutning till befintliga tätorter eller genom förtätning.
d) Grönstrukturplan	X			Eftersom planområdet redan är ianspråktaget och markerett enligt gällande detaljplan bedöms påverkan på naturen bli motsvarande som med nu gällande plan.
e) Kulturhistoriskt handlingsprogram, kulturmiljöprogram		X		En högre byggnad kommer påverka landskapsbilden och stadens siluett.
f) Planprogram	X			
g) Gällande detaljplan		X		Gällande detaljplan ändras gällande byggnadshöjd.
h) Policy för funktionshinder	X			Planen ska utformas i linje med policyn.
i) Västerviks Va- policy	X			Planen ska utformas i linje med policyn.
j) Andra lokala planer och program, policy, strategier	X			Planen ska utformas i linje med gällande program, policys och strategier.

3. Riksintressen				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Riksintresse för naturvård	X			Området omfattas inte av riksintresset
b) Kustturism och friluftsliv	X			Området omfattas inte av riksintresset
c) Friluftslivet	X			Området omfattas inte av riksintresset
d) Obruten kust	X			Området omfattas inte av riksintresset
e) Kulturmiljövård	X			Området omfattas inte av riksintresset
f) Infrastruktur	X			Området omfattas inte av riksintresset
g) Totalförsvaret	X			Området omfattas inte av riksintresset
h) Yrkesfiske	X			Området omfattas inte av riksintresset
i) Vindbruk	X			Området omfattas inte av riksintresset
j) Ämnen och material	X			Området omfattas inte av riksintresset

4. Naturmiljöer och Naturvärden				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Natura 2000- område	X			Planområdet ingår inte i något Natura 2000-område.
b) Naturresevat	X			Planområdet ingår inte i något naturresevat.
c) Strandskydd	X			Planområdet omfattas inte av strandskydd.
d) Värdefull natur	X			Bedöms inte finns i området. Målet är att spara så många träd som möjligt inom området.
e) Naturminnen	X			
f) Generellt biotopskydd	X			
g) Ängs- hagmarker	X			
h) Spridningskorridorer	X			
i) Nyckelbiotoper	X			
j) Biotopskyddsområden	X			
k) Skyddsvärda träd	X			

5. Djurliv				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Unika, hotade eller sällsynta arter	X			

6. Växtliv				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Unika, hotade eller sällsynta växtarter	X			

7. Friluftsliv och rekreation				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Friluftsliv & rekreation	X			
b) Gröna stråk	X			
c) Tysta områden	X			
d) Friyta för lek och annan utevistelse	X			
e) Strandskydd	X			

8. Människors hälsa och säkerhet				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Utsläpp	X			

b) Skyddsavstånd, ex. farligt gods industrier, djurhållning	X			Ändringen påverkar inte skyddsavstånd till bostäder.
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
c) Buller och vibration	X			En ökad byggrätt förväntas inte innebära ökad trafik eller buller. En ackumulatortank är ett slutet system och en behållare för att lagervatten över tid.
d) Miljö kvalitetsnormer för buller	X			Bedöms inte påverkas
e) Risk & säkerhet ex. omgivande verksamheter	X			En riskanalys har tagits fram, se bilaga
f) Farligt gods transportleder	X			Finns ej i närheten.
g) Trafiksäkerhet	X			
h) Turistdestinationer	X			
i) Riskområden för markradon	X			Inom planområdet kan det finnas lokal förekomst av högradonmark.
j) Elektriska-/ magnetiska fält	X			
k) Ljus & Lukt	X			
l) Avfall & återvinning	X			
m) Byggskedet		X		Ökad trafik i området under byggtiden. Störningsrisk pga. buller under byggnation och buller från tung fordonstrafik. Dock ingen förändring i förhållande till gällande detaljplan.
n) Översvämning	X			Planområdet ligger över rekommenderad nivå för färdigt golv, +2,8 m.ö.h.
o) Risk för erosion, ras & skred	X			Enligt "Strategi för klimatanpassning – tematiskt tillägg till Västerviks kommuns översiktsplan" är inte planområdet utpekade som skredriskområde (utifrån multikriterieanalys) Området är inte utpekade som skredriskområde i Länsstyrelsens inventering.
p) Miljö- och hälsofarliga ämnen i verksamhet	X			.
q) Trygghet	X			
r) Jämställdhet	X			
s) Tillgänglighet				
t) Barnperspektivet	X			Det är en industrifastighet idag och kommer så förbli, barnperspektivet blir detsamma även efter en ändring.

u) Höjda havsnivåer				Området ligger över rekommenderad nivå för färdigt golv, +2,8 m.ö.h.
---------------------	--	--	--	--

9. Mark				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Större opåverkade områden	X			
b) Värdefulla geologiska formationer	X			
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
c) Geologiska förhållanden	X			
d) Markföroreningar	X			Utredning är gjord, se bilaga.
e) Översvämningsrisk	X			Lösning för läckage finns presenterad i bilaga.
f) Åkermark och skogsmark	X			
g) Servitut och gemensamhetsanläggning	X			Servitut kan bli aktuellt beroende om hela eller delar av fastigheten förvärvas.
h) Massbalans	X			Massbalans inom planområdet ska eftersträvas i största möjliga utsträckning.
i) Annat	X			

10. Vatten				
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Vattenskyddsområde	X			
b) Miljö kvalitetsnormer för vatten	X			Det finns inget som tyder på att miljö kvalitetsnormer kommer att överskridas. Ett genomförande av planen bedöms inte påverka möjligheterna att kunna förbättra miljö kvalitetsnormen för vatten. Aktuellt område är införlivat i det kommunala verksamhetsområdet för VA. Se bilaga, Rinnvägar vid läckage från ackumulatortank
c) Våtmarker	X			
d) Grundvatten	X			
e) Ytvatten	X			
f) Dagvatten	X			Möjlighet bedöms finnas inom området för att fördröja dagvatten lokalt.

g) Avrinningsområde	X			Planområdet ska styra vattnet till ledning.
h) Vattenförsörjning	X			
i) Anslutning till kommunalt avlopp	X			
j) Vattenverksamhet, enligt MB 11 kap. 3 §	X			

11. Luft

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Miljökvalitetsnormer för luft	X			
b) Luftutsläpp från verksamhet/ trafik	X			
c) Damm, sot & lukt	X			

12. Klimatfaktorer

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Lokalklimat	X			
b) Ljusförhållanden	X			
c) Ökad nederbörd (klimatförändring)	X			
d) Värmeböljor ex. höjda temperaturer	X			

13. Landskap

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Landskapsbild			X	Att tillåta en högre byggnadshöjd upp mot 75 meter kommer förändra och påverka landskapsbilden. Byggnaden kommer kunna identifieras på långt avstånd och tillsammans med gamla vattentornet och stadens två kyrkor utgöra landmarken för staden. Gestaltningen blir betydelsefull för hur ackumulatortanken uppfattas och upplevs.
b) Stadsbild			X	Stadsbilden kommer få ett nytt landmärke som kommer synas från stora delar av staden samt från havsbandet. Gestaltningen blir betydelsefull för hur ackumulatortanken uppfattas och upplevs.

c) Landmärken		X		Staden får ett nytt landmärke. Stor vikt kring utformning och arkitektur kommer behövas.
d) Vindbruk	X			

14. Kulturmiljöer och Kulturvärden

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Kulturresevat	X			
b) Kulturhistorisk miljö/ landskap	X			
c) Historiska samband	X			
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
d) Byggnadsminne	X			
e) Fornminne	X			
f) Kyrkor		X		En högre byggnad kommer konkurrera med stadens kyrktorn.
g) Kulturhistorisk byggnad	X			
h) Industrimiljö	X			

15. Infrastruktur

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Riksintresse kommunikationsanläggningar	X			En riskanalys är framtagen, anpassat avstånd till järnvägsspåret har beaktats.
b) Farligt godsleder	X			
c) Järnväg		X		Industrispår finns i anslutning till en ny byggnad. En högre byggnad bedöms inte bidra till någon påtaglig skada för järnvägen. Riskutredning är framtaget och föreslaget skyddsavstånd har beaktats.
d) Väg ex. ökad trafik/ ändrade trafikförhållanden	X			Under byggskedet kan ökad trafik förekomma, effekten är dock ej varaktig. Det pågår ett planarbete parallellt som kommer tillskapa en ny in- och utfart till värmeverket. Därmed kommer trafiken till värmeverket att minska.
e) Flygplats	X			För höga objekt gäller att dessa förses med flyghinderbelysning enligt Transportstyrelsens föreskrifter. En flyghinderanmälan ska, enligt luftfartsförordningen §25, skickas in minst 4 veckor innan

				ackumulatortanken byggs/reses.
f) Farled	X			Vid planering av fasta belysningspunkter i planområdet ska hänsyn tas så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar funktionen på de ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation. Detta gäller även arbetsbelysning under anläggningsfasen.
g) Teknisk infrastruktur (VA, el, fiber, fjärrvärme etc.)	X			Planområdet har tillgång till nödvändig teknisk försörjning.
h) Barriäreffekter	X			

16. Planens påverkan på motstående eller gemensamma intressen

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Motstridiga intressen i planen	X			
b) Mellankommunala intressen	X			

17. Materiella värden

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
a) Naturresurser med högre förnyelseförmåga (ex: Skog fiske, jordbruk)	X			
b) Naturresurser med ingen/ låg förnyelseförmåga (ex åkermark, mineraler, energiresurser)	X			
Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/ åtgärd
c) Ökat alstrande av avfall som ej återanvänds, ex massor som deponeras.	X			
d) Ökad användning av icke förnyelsebar naturresurs, ex grus- och bergtäkter, dricksvatten	X			
e) Ökad användning av icke förnyelsebar energi.	X			
f) Övriga materiella värden	X			

18. Sammanvägd bedömning

	Ja	Nej	Kommentar
--	----	-----	-----------

Är bedömning av effekterna av stor osäkerhet?		Nej	
Är effekterna varaktiga eller oåterkalliga?	Ja		En ökning av byggnadshöjden möjliggör att sökanden kan bygga en högre tillbyggnad än i dagsläget vilket får varaktiga effekter på området om tillbyggnaden uppförs.
Andra lokaliseringalternativ för projektet bör övervägas		Nej	

De åtgärder som medges i detaljplanen bedöms inte:

- Stå i konflikt med de grundläggande bestämmelserna för hushållning med mark- och vattenområden, 3 kap miljöbalken.
- Stå i konflikt med de särskilda bestämmelserna för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet, 4 kap miljöbalken.

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

Undersökningen med checklista har genomförts av kommunens tjänstepersoner utifrån tillgängligt och känt kunskapsunderlag utifrån dags dato. Undersökningen kan förändras genom att nya fakta tillförs under planprocessen som kan påverka och ändra tidigare bedömningar. Följande tjänstepersoner har varit delaktiga under arbetet:

Gabriel Helgesson Planarkitekt
Marcus Åberg Planarkitekt